RUSKI INWALID

No 206.

ŚRODA. 5. Września 1817 roku.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości Kraiowe: s Peterzburga. Wiadomości zagraniczne: Szwecyia. Daniia. Niemcy.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

s Peterzburga, 5 Września.

IO. Xiąże Imść Ogiński Senator Państwa Rossyyskiego i Kawaler, dnia 1. b. m. o godzinie czwartey s południa opuścił tuteyszą stolicę i udał się do Wilna.

JW. Hrabia Imść Iliński Rzeczywisty tayny radca Senator Państwa Rossyyskiego i Kawaler, wyiechał stąd dnia 2 b. m. to iest w przeszłą niedzielę i udał się do dobr swoich Romanowa, w gubernii Wołyńskiey leżących.

— Członek Rady Państwa Jenerał piechoty Xiąże *Gorczaków* 1. w skutek prożb iego i przez wzgląd na zruynowane zdrowie, przy uwolnieniu zupełnem od służby, otrzymał dożywotnią pensyią po rubli assygn: 10,000 na rok.

— Były Nauczyciel Iego Cesarzewicowskiey Mści Wielkiego Xięcia *Mikołaia Pawłowicza* radca stanu Sztorch, naymiłościwiey mianowanym został radcą stanu rzeczywistym.

— Dnia 11 Sierpnia Cesarz Imść wydał następuiący Ukaz:

Jenerał Porucznik Hrabia Strogonow Nasz Jenerał Adiutant, nie długo przed zgonem swoim, i małżonka iego s Xiążąt *Gallicynów* Hrabini *Strogonowa*, osobiście nam przekładali naypoddańszą prożbę, tyczącą się potwierdzenia rosporządzenia wszelkiego maiątku Hrabiego Stroganowa tak nieruchomego iak ruchomego z zachowaniem na zawsze głowney onego części nierozdzielną i wyłącznie oddaną we władanie iedney osoby potomstwa Hrabiego, s pozwoleniem, Familii *Strogonowa* i tytułu Hrabiego temu, kto biorąc w zamęście córkę Hrabiego Strogonowa, będzie razem miał prawo na posiadanie nierozdzielnego maiątku. Przez wzgląd więc na zasługi w oyczyznie Hrabiego Strogonowa, i szczególną ku osobie Naszey przychylność i gorliwość w służbie naszey, przez iego samego i przodków iego okazane Rossyyskiemu tronowi; nadto, zważywszy, iż ten głowny maiątek przez dostarczanie tak wielkiey ilości wywarzaney soli, zabespieczaiąc znaczną część narodowego utrzymania państwa Rossyyskiego, dla dogodnieyszego urządzenia i większego pożytku powszechnego powinien bydz nietyp-

kalnym i nierozdzielnie w władaniu iedney osoby, osądziliśmy za rzecz słuszną, prożbie Hrabiego i Hrabiney Strogonowych zadosyć uczynić, to iest potwierdzić onę, co i czyniemy na następuiących prawidłach: I Maiątek s. p. Hrabiego Strogonowa Jenerał Porucznika tak nieruchomy iakoteż i ruchomy w Guhernii Permskiey w powiatach Permskim, Ochańskim, Solikamskim, Kunhurskim i Ekaterynburgskim położony, na rozmaite wsie, wioski, osady, siedziby i. t. d. dzielący się, s czterdziestu pięciu tysięcy ośmiu set siedmdziesiąt pięciu dusz płci męskiey składaiący się, ze wszystkiemi ziemiami, lasami, sianożęciami, iezíorami i innemi wygodami, z wyrobkiem soli, z rękodzielniami topienia i wyrabiania żelaza; Niewyłączaiąc także maiętności w Gubernii Niżehorodskiey w Bałachnińskim powiecie znayduiącey się, z stu dziewiętnastu dusz płci męskiey składaiącey się, z ziemią i innemi dogodnosciami ze wszelkiemi oraz w Niższym Nowhorodzie zaprowadzeniami sporządzonemi dla przechodzących z dóbr iego Permskich corocznie karawanów z solą; równie też dwa domy murowane tegoż Hrabiego Strogonowa w Peterzburgu znayduiące się, i w powiecie Peterzburgskim letnię rezydencyią (Daczę) *Manđurową*, z ziemią zabudowaniem i wszelką wniey racbomością, nie wyymuiąc i tego co naprzyszłość na mocy prawnych dowodow przez dekreta rozmaitych sądownictw za należące temuz Hrabiemu przyznane i utwierdzone będzie; wszystko to ma bydz uważane za nierozdzielny maiątek i ma na zawsze zostać przy familii Hrabiów Strogonowych, tak, aby takowy maiątek zawsze całkowicie i nierozdzielnie przechodził z władania iedney osoby do drugiey. W skutek postanowień takowych, zabrania się takowy wyżey poszczegolniony maiętek bądz częsciami bądz też całkowicie przedawać, lub pusczać w zastaw, czy to osobom partykularnym czyli też skarbowi Naszemu, równie się zabrania na maiątek takowy zaciągać długi, ani żadnemi z obrachunkow wynikłemi wikłać ciężarami; lub bądz iakim kolwiek sposobem obciążać ony przez żadne osoby i na żadnem mieyscu. II. Według takich prawideł i postanowień całości i zupełney wolności od iakich kolwiek bądz pretensyi, maiątek s. p Hrabiego Strogonowa Jenerał porucznika ma należeć do bespośredniego dożywotniego władania i rozrządzenia małżonki iego Hrabiney Zofii Strogonowey; lecz ponieważ maiątek takowy obarczony iest znacznemi długami tak prywatnemi iak i skarbowemi, których opłacenie niezawodne w naznaczonych terminach poruczone przez s. p. Hrabiego Strogonowa, Hrabiney małżonce iego iest iedynym środkiem do zupełnego zabespieczenia całości i niezawisłości nierozdzielnego maiątku; na przypadek za tym nagłego zapotrzebowania opłaty długow prywatnych, iako też niepomyslności w dochodach solnych i innych rękodzielniach i zaprowadzeniach, zagrażaiących wyniszczeniem samych źródeł przychodów, dozwala się Hrabiney Zofii Strogonowey (co iednakże niema służyć za przykład nastąpić maiącym właścicielom nierozdzielnego maiątku) za uprzednim rospatrzeniem przez Senat Rządzący i za iego pozwoleniem oddawać w zakład skarbowi część nierozdzielnego maiątku na summy, iakich się potrzebować będzie; we wszelkich zaś innych zdarzeniach krok takowy nie iest wolnym Hrabiney. III. Nadto Hrabia Strogonow iako obowiązek rodzicielski poruczył Hrabiney małżonce swoiey nie tylko z dochodów nierozdzielnego maiątku zadowalniać wszystkie potrzeby dzieci swoich za życia swego, czy to wstępuiących wzwiąski małżeńskie, czy zostaiących niezamężnemi, dostarczaiąc im funduszów na utrzymanie się odpowiednie ich uzodzeniu; lecz nadto i zabespieczyć przyszły los tych czterech córek Hrabianek panien Natalii, Aglaidy, Elżbiety i Olgi, s których pierwsza iako starsza bierze po śmierci matki we władanie swoie cały nierozdzielny maiątek według przepisów w ninieyszem postanowieniu wyłożonych; inne zas trzy Hrabianki stosownie do woli s. p. Oyca swoiego Hrabiego Strogonowa otrzymaią od matki swoiey summy pieniężne, każda dwa miliony rubli assygnacyynych, licząc według kursu teraznieysz ego część kazdey po pięćkroć sto tysięcy rubli srebrnych; summy zaś takowe maią bydz zaliczone z dochodow maiątku nierozdzielnego s procentami w przeciągu lat piętnastu, wypłacaiąc każdego roku po równey części a o płata powinna się począć od dnia zamęścia. Gdyby takowtego rosporządzenia Hrabina Strogonowa za życia swego uskutecznić niemogła, w takim razie wszystkie obowiązki poiasnione, spadaią na osobę, do którey władania będzie należeć całkowity niedzielny maiątek, i która to osoba powinna w

naznaczonym przeciągu czasu opłacić pomienionym corkom Hrabiego Strogonowa, nietylko kapitały, lecz i należące od nich procenta. IV. Utwierdziwszy prawa i obowiązki poruczone Hrabiney Zofii Strogonowey przez małżonka iey s. p. tyczące się nierozdzielnego maiątku, stosownie do woli tegoż Hrabiego, ustanawiamy następstwo dziedziczenia tegoż nierozdzielnego maiątku w sposob następuiący. Ieżeli Hrabianka Nataliia Strogonówna starsza córka Hr. Strogonowych, obeymuiąca po śmierci matki swoiey cały nierozdzielny maiątek, zawrze sluby małżeńskie, mąż iey, powienien za pozwoleniem Naszem przyiąć Familią Strogonowa i tytuł Hrabiego. Gdyby ten pierwszy mąż umarł bezpotomny, i Hrabina wyszła za drugiego, w takiem zdarzeniu i ten drugi prszyimuie razem z ręką Hrabiney tytuł i Nazwisko Hrabiego Strogonowa; gdyby zas i drugi mąż Hrabiney, podobneyże uległ kolei, a ona trzeci raz odnowiła małżeńskie sluby, toż samo powinno się zachować iwpotroionych związkach i. t. d. gdyż bez tego warunku nikt maiątkiem nierozdzielnym władać nie może. Maiątek takowy, po smierci starszey corki Hrabiego Ienerał porucznika Strogonowa powinien przechodzić do rąk iedney osody płci męskiey z iey potomstwa w linii prostey, zawsze maiąc wzgląd na pierworodność, aż do pokąd niewygaśnie zupełnie z niey idące pokolenie Hrabiów Strogonowych, s pierwszego drugiego lub trzeciego małżeństwa. Po wygaśnieniu potomstwa Hrabiney płci męskiey; tymże samym porządkiem dziedzictwo nierozdzielnego maiątku przechodzi z rąk do rąk w potomstwie płci żeńskiey; zawsze zachowuiąc wzgląd na bliższość pokrewieństwa i pierworodstwo; lecz gdyby i z płci niewieściey potomstwo ustało, wtenczas nierozdzielny maiątek dostaie się we władanie potomstwu drugiey córki Hrabiego Strogonowa s tym zawsze warunkiem, aby biorący wewładanie takowe dobra przyymował familią i tytuł Hrabiów Strogonowych; nakoniec gdyby podobna koley spotkała potomstwo drugiey córki, maiątek nierozdzielny przechodzi w potomstwo trzeciey na tychże samybh prawach i przywileiach; a po ustałem potomstwie trzeciey córki Hrabiów Strogonowych dostaie się czwartey. W przypadku zaś gdyby kto przy spadaiącym maiątku na siebie niechciał przyiąc familii i tytułu Hrabiego Strogonowa, maiątek idzie w ręce młodszego brata, bądz bliższego krewnego, zawsze na iednostaynych warunkach, których w żadnym względzie biąrący we władanie maiątek przestąpić niemoże. V. Ieżeli zaś potomstwo wszystkich teraz Hrabianek córek Hrabiów Strogonowych Natalii, Aglaidy, Elżbiety i Olgi w prostey od nich linii w męskiey i niewieściey płci ustanie, lub ostatnia osoba idąca s płci niewieściey, niezechce przyiąć tytułu i familii Hrabiego Strogonowa, w tenczas według woli s. p. Jenerał porucznika Hrabiego Strogonowa, nierozdzielny maiątek powinien przeysć we władanie według tychże prawideł iakie były przepisane dla potomstwa iego córek, w potomstwo naybliższego krewnego Taynego Radcy Barona Grzegorza Strogonowa. VI. Ieżeli się zdarzy chociażby i wnayodlegleyszym czasie, że władaiący nierozdzielnym maiątkiem, będzie miał kilkoro dzieci, a ieden tylko pierworodny po smierci Oyca bierze maiątek nierozdzielny, w takim razie następca biorący maiątek, powinien innym swoim braciom i siostrom w przeciągu lat pięstnastu płacąc co rok porówney części wypłacić czwartą częśćwartości całkowitego ieżącego nieruchomego maiątku stosownie do ceny w owym czasie bydz maiącey; Gdyby zaś maiątek wpadał w ręce potomkow płci niewiesciey, w takim razie siostry tey sukcessorki powinne odebrać wyżey wyiaśnioną summę i między sobą rozdzielic według powszechnych praw o podziałach. VII. Ieżeli zaś nierozdzielny maiątek będzie wewładaniu płci niewiesciey i ta pierwiey umrze aniżeli mąż iey, w tem zdarzeniu mąż maiący wziąść po żenie według prawa siódmą część maiątku, bierze siódmą część iego wartości pieniędzmi, które nowy dziedzic w przeciągu lat dziesięciu s procentami ma zaliczyć, opłacaiąc co ro porowney części. Zony także zostaiące się bez potomne po mężach nierozdzielnego maiątku otrzymuią siódmą część wartości całkowitego maiątku sposobem wyżey wspomnianym.

(Dokończenie w numerze następuiącym).

Wiadomości Okrętowe.

Po dzień pierwszy Września przybyło do portu Kronsztadskiego z rozmaitych zagranicznych i kraiowych portów z różnemi towarami i balastem okrętów 1422. wyszło zaś z niego także w różne zagraniczne i kraiowe porty 1,181.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Szwecyia.

z Sztokolmu, 22 *Sierpnia*. Kadeci Rossyysko-Cesarskiego korpusu marynarki przybyli tu na statku *Fenixie* pod dowodstwem porucznika *Doktorowa*; udali się do *Karlskrony* w celu widzenia tamecznych starożytnych pamiątek.

— W Gottemburgskich gazetach umiesczony iest następuiący Artykuł. Podrużny ieden z miasta tuteyszego, będąc w prowincyi są siedzkiéy, w czasie przeprzężenia koni wszedł do stacyi pocztowey, gdzie natychmiast gospodarz domu obsypywał go różnemi zapytaniami, między innemi spytał się iego iak też żyią Gottemburgscy mieszkańcy? O,"odpowiedział podrożny, znowu powstali na nogi,, — A cóż WP. przez to rozumiesz odezwał się gospodarz, czyto iuż handel znowu do dawney powrócił wziętości? "nie odpowiedział podróżny, ia nieużywam przenośni i rzeczy biorę bardzo naturalnie, to iest, iż chcę WPanu donieść, że obywatele nasi co pierwiey iezdzili w karetach dziś chodzą piechotą.

Daniia.

s Kopenkagi, 26 *Sierpnia*. Kadeci Rossyysko-Cesarscy przed kilku dniami przybyli do portu tuteyszego na dwóch woiennych brygach. Przyięto ich tu bardzo uprzeymie i po przyiacielsku; roskazano oraz wszystkim dozorcom rękodzielni, zbroiowni i wszelkich publicznych zaprowadzeń, aby tym gościom wszystko co iest godnem widzenia pokazano było. Nadto, tak oficerowie iako też i maytkowie przyzwoicie ugoszczonemi zostali.

Niemcy.

z Awstryi, 20 *Sierpnia*. Znaiomy Ierzy *Czarny* czyli Czerni, który niedawno stał się ofiarą pomsty Turków, urodził się w okolicach *Belgradu* w roku 1770. Wzrostu był wysokiego, chuderlawy i w ubiorze swoim rôżnił się od prostych wiesniaków tem tylko, iż nosił puginał i parę pistoletow, które zawsze miał przy sobie. Charakter iego srogi, okrutny i żywy dał się widzieć iescze w dzieciństwié, a nienawiść ku Turkom zdaie się iż mu była wrodzoną. W roku iescze 18 wieku swoiego spotkawszy na gościńcu Turka, który mu niechciał ustąpić z drogi i groził wystrzeleniem s pistoletu, nieczekał zisczenia pogróżék, uprzedził przeciwnika i zabił na mieyscu; lecz musiał co nayspieszniey umykać do Tranzylwanii, i ażeby się lepiey ukrył wszedł do służby Austryiackiey, gdzie go zaraz zrobiono pod oficerem. Niedługo został w tym nowym zawodzie, popełnione liczne przestępstwa zmusiły go do opuszczenia sekretnie służby, a idąc za skłonnościami wnętrznemi, udał się w swoie strony i ukazał się na czele rozboynikow. Ukrywał się z bandą swoią po łasach nie przebytych skąd wypadał na Turkow i zawsze im ciężkie zadawał klęski. W zaiadłości swoiey nie oszczędzał ani kobiet, ani dzieci, słowem kto tylko był Turkiem, tego Czerni był nieprzebłaganym i krwi chciwym nieprzyiacielem

Turcy z swey strony chcąc się pomscić za okrucieństwo Ierzego *Czerni*, skazali na smierć 26 znakomitszych Serwianów i uzbroili się w celu znisczenia bandy rozboyników pod dowodstwem Ierzego będącey. Lecz z drugiey strony wszyscy ucisnieni przez Turków Serwianie, udawali się pod opiekę Ierzego i przyłączyli się do bandy iego. Oyciec tylko Ierzego żadnym sposobem niechciał należeć do zamiarów i czynności syna swoiego, owszem miał zamiar udania się do Belgradu i wydania Turkom swoiego syna. Ierzy usiłował wszelkiemi sposobami namówić oyca do należénia do swoiey strony, ale to było próżno, starzec niechciał ani słuchać o tem; i tak Ierzy widząc nie użyteczne prożby, *zastrzelił* oyca swoiego własną ręką s pistoletu! Powiadaią, iż ta przeciwna naturze zbrodnia była przyczyną nazwania tego oycobóycy *Czarnym*. Niepodobno wyliczyć wszystkich okrucieństw, których się dopuścił przez całe życie swoie, dość tego że i własnego brata roskazał powiesić za niektóre przestępstwa. Zadnego on niemiał wychowania; nieumiał nawet ani czytać ani pisać: s tem wszystkiem trzeba oddadz sprawiedliwość, iż był wybornym dowodcą woysk swoich, nadewszystko w chwilę potyczki tak ie umiał zagrzewać do męstwa, iż nayczęsciey przy nim było zwycięstwo.

---

w Peterzburgu
w Drukarni woienney Głównego sztabu IEGO CESARSKIEY MSCI.